GAZETA KRAKOWSKA

Nro 54.

z KRAKOWA dnia 6 LIPCA 1825 roku we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 28 Czerwca.

RAPPORT RADY STANU
z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg dalszy.)

WYDZIAŁ WEWNĘTRZNY.

Kommunikacyie wodne.

Gdy fundusz, na spławność i czyszczenie rzek z summy 450,000 zł: na 280,000 zmnieyszony został; Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi zniewoloną była zawiesić czyszczenie koryta Wisły, od granicy Pruskiey do Płocka doprowadzane; tudzież roboty około Bugu i Wieprza; ograniczaiąc działania tey części Administracyi, na dokończeniu robót zaczętych i zabezpieczeniu iuż wykonanych.

Co do Wisły.

Zdięto szczegółowe plany sytuacyyne z niwellacyią całego biegu tey rzeki w Królestwie; za pomocą których są teraz zamierzone rozmaite roboty, dla uregulowania niestałego nurtu, ulepszenia spławności, oraz zabezpieczenia wałami od zalewów żyznych nad tą rzeką nizin, a tamami brzegów od podrywania.

W szczególności: od roku 1820 ubito na Wiśle z pomocą dodaną w materyiałach i robociznie przez właściciel nadbrzeżnych, następuiące tamy: 1) Pod Wyszogrodem, Kazimierzem i pod Łomiankami. 2) Tamę przy kępie Saskiey, pod Mniszewem, Kozmami, Macieiowicami, Stężycą, Brzescami, Piotrkowicami, Winnicą, Regowem, Staszowem, Turskiem i t. d.

Nadto: wzmocniono wały zasłaniaiące nizinę Kozienicką, oraz rozpoczęto naprawę odwiecznych wałów w Krakowskiem i Sandomirskiem powodzią 1813 r. zniszczonych; przygotowano wszystkie plany i kosztorysy do obwałowania Wisły od Góry aż do Warszawy.

Pilica.

Ukończono czyszczenie tey rzeki powyżey miasta Przedborza, gdzie zaczyna bydź spławną, i następnie rozpoczęto uregulowanie i podwyższenie brzegów i koryta iey mieyscach płytkich, iako to: pod Nowemmiastem, Łęgonicami i tam daley.

Nida.

Podobnie iak na Pilicy, pogłębiano i ścieśniano rozlane w wielu mieyscach koryto, za pomocą tam faszynowych i

kamiennych, daiąc stałe brzegi, iak pod Pińczowem.

W a r t a.

Czyszczenie Warty, do wsi Xięże Młyny doprowadzono i pogłębiono nowe tey rzeki koryto, pomiędzy Chełmem i Unieiowem; nadto: zniesiono tamy, spław utrudniaiące przy młynach, pod Kamieńczykiem i Włyniem.

Nakoniec, z funduszu oddzielnie przez Waszą Cesarsko-Krolewską Mość wyznaczonego, oczyszczone z zawałów koryto rzeki Kamienny, od uyścia do Kunowa; porobiono niektore przekopy; tudzież przysposobiono część materyałow na śluzy, bez których rzeka ta, spławną bydź niemoże.

Oprócz powyższych działań przy rzekach spławnych, uskuteczniono ieszcze inne znakomite roboty około rzek i strumieni pomnieyszych; przy których ułatwienie odpływu wod i osuszenie gruntów zalanych, głownym było celem.

Szczegolnie pod kierunkiem Kommissyi Woiewództwa Mazowieckiego, wykopano nowe koryto rzeki Bzury, w szerokości i głębokości potrzebney od Łęczycy do Łowicza; skutkiem czego, oraz po zniesieniu młyna pod Łowiczem, kilkomilowe przestrzenie blot i nizin wodą zalanych, zupełnie osuszono i właścicielom obszerne odkryto łąki.

Podobne wystawia korzyści przekopanie koryta rzeczki Kąpiel. Kanał przez błota za Pragą do Narwi wybity, tudzież inne pomnieysze, nakładem właścicieli mieyscowych, podług planow Inżynierow Rządowych wykonane zostały osuszenia; rozpoczęto rozkopanie koryta rzeki Ner i Radomki.

W końcu, nie można pominąć wzmianki: iż z tego iak wyżey tak szczupłego na rzeki funduszu, zaprowadzoną i utrzymywaną iest szkoła Budownictwa i Miernictwa drog i spławow, Inżynieryi cywilney, z 24 Elewow pensyonowanych, oprócz applikantów, składaiąca się. Ci, przez miesiące zimowe, oprócz nauk zasadniczych w Uniwersytecie Krolewskim, maią urządzone, kosztem funduszu powyższego, oddzielne sale rysunkowe i kursa Inżynieryi stósowaney. W miesiącach zaś letnich, bywaią przeznaczeni dla praktyki, do prowadzenia i dozoru rozmaitych robót, pod kierunkiem właściwych Budowniczych i Inżynierów. Szkoła ta, od powrotu z zagranicy wysłanych kosztem Rządu Inżynierów, a w niey professorow; szczegolniey okazuie postęp i zapewnia kraiowi, do tey ważney części administracyi potrzebnych i zdatnych Urzędnikow, którzy dotychczas po większey części cudzoziemcami zastępowani bydź musieli.

G o r n i c t w o.

Liczba zakładow Górniczych, pomnożyła się znacznie, tak przez poprawienie i powiększenie dawnych, iak przez założenie nowych hut, kuźni i rozmaitych fabryk, których stan teraźnieyszy iest następuiący:

Ż e l a z o

Kopalń rud żelaznych iest teraz ogółem	37.
Piecow do żelaza	9.
— kupołowych do przetapiania żelaza	3.
Gisserni	6.
Fryszerek	32.
Cayniarni	3.
Blachowni	2.
Stalowni	2.
Kosarni	2.

Wiertarnia, Tokarnia i Drylownia . 1.
Szlifierni . . . . . 2.
Drutarnia . . . . . 1.
Kowalichów ręcznych . . . 72.

Nadto : założono w Suchedniowie 60 nowych ręcznych warsztatów, które machiną parową będą poruszane; prócz tego: nowe zakładaią się Szlifiernie o 15 kamieniach.

M i e d ź.

Kopalń rud miedzianych . . 3.
Płoczkarni . . . . 2.
Pieców do wypalania i topienia rud miedzianych . . . 15.
Hamernia . . . . . 1.
Frabryka do wyrabiania rozmaitych sprzętow i naczyń miedzianych 1.

O ł ó w.

Kopalń rud ołowianych . . 6.
Pieców do topienia rud ołowianych 2.

S r e b r o.

Pieców do odłączania srebra . 2.
Piec do czyszczenia srebra . . 1.

M o s i ą d z.

Pieców do topienia mosiądzu . 2.
Fabryka do wyrabiania rzeczy mosiężnych . . . . . 1.

C y n k.

Kopalń Galmanu . . . 7.
Hut cynkowych 5, maiących razem Mufli . . . . . 700.

Z tych: 4 w Dąbrowie, a 1 w Niemcach, gdzie wielka huta, przez przedsiębiercę ze wszystkiemi potrzebnemi budynkami wystawiona, przez Rząd nabytą została.

Węgli kamiennych kopalń . 3.
Węgli kamiennych brunatnych 1.
Walcowni do wyrabiania blach walcowanych: żelaznych, miedzianych, mosiężnych i cynkowych 4.

Fabryka marmuru w Chęcinach.

Oprócz odnowienia dawnych opuszczonych łamów marmurowych w górach Chęcińskich; otworzono nowe góry w Słupcu.

Kilka nowych Wapielni i Cegielni pod Kielcami w Dąbrowie.

Dąbrowa, mała przedtem osada z 3ch domów złożona; przez zaprowadzenie i ulepszenie tam fabryk, do wysokiego stopnia doskonałości doszła; liczy przeszło 600 mieszkańców, zatrudnia codziennie około 900 Górnikow i Hutników i dostarcza przeszło 45,000 cetnarów Cynku.

W pomoc kopalniom, założono i wyprowadzono pięć podziemnych podkopow czyli Sztolni wynoszących sążni 2050.

Reprodukcyia fabryk Górniczych.

Gornictwo wydało w 4ch ostatnich latach:

Żelaza lanego . .	cetnarów	198,138.
— kutego . .	—	115,966.
Cynku . . .	—	54,399.
Ołowiu i Gleyty .	—	4736½.
Mosiądzu . . .	—	565¾.
Miedzi . . .	—	2168½.
Blachy . . .	—	8997¾.
Srebra grzywień 389, łótów 19, drachm 4.		
Galmanu . . .	cetnarów	325,275.
Węgli kamiennych .	korcy	761,789.
Rudy Miedzi z Ołowiu	cetnarów	54,524.
Rudy żelazney . . .	fur	80,978.
Popiołu ałunowego .	korcy	4317.

Kapitał włożony w budowle i zakłady górnicze, oraz w budowle ekonomiczne; w ciągu ostatnich lat 4rech zł: 1,853,094 gr: 6 wynosił.

Pod Inowłodzem w Piekle wystawioną została fabryka wapna. Zakład sen mieści wielki piec Rumforda, zamierzony dawniey i wspomniany w ostatnim Rapporcie, a w ciągu ubiegłych lat ukończony.

Rezultat ogólny, wykazuiący rzeczywisty stan Gornictwa, z końcem 1823 roku, iest następuiący:

Skarb dał na fundusz Górnictwa, podług etatu z roku 1816, biorąc przez lat 8, summę . zł: 2,509,542 gr: 20.

Gornictwo zaś:

1. Wydało na budowle istnieiące zł: 3,464,572 gr: 29 / 2. W zapasach posiada zł: 1,756,198 gr: 10	5,220,771 — 9.
Więc Górnictwo przysporzyło . .	zł: 2,711,228 gr: 19.
1. Wartość produkcyi corocznej wynosi. .	— 2,969,206 — 2.
2. Kapitał obiegowy corocznie w kursie będący, a na koszta produkcyi obracany wynosi	— 2,372,084 — 14.
Zostaie na dochód coroczny . . .	zł: 594,178 gr: 18

Nadto z swych dochodow Gornictwo opłaciło przez lat ośm koszta utrzymania Jeneralney Dyrekcyi Gorniczey i 8 Dozorstw, co wynosi w ogole złotych Pols: 1,484,793 gr: 21.

Gdy w dobrach na rzecz Górnictwa oddanych do kilku tysięcy ludzi, ciągłą zaiętych jest pracą, stan rolnika tak dalece się u nich polepszył, iż w wielu Ekonomiiach, są uzdolnieni włościanie do otrzymania gruntów na czynsz, co pięcioletniem doswiadczeniem stwierdzonem zostało, bo chociaż w tak przykrych czasach, zawsze z góry czynszownicy się wypłacaią.

Lasy Górnicze są wymierzone, i podzielone tak, iż na zawsze dostarczać będą mogły dla fabryk drzewa, a nadto lasy te czynią dochodu około 50,000 Złp.

Przez liczne zakłady, utworzone w tych dobrach, propinacyia powiększyła się, a podatek konsumpcyyny w miastach Gorniczych, przed założeniem fabryk zaledwie kilkanaście tysięcy czyniący, dziś blisko 150,000 zł: Pols: Rządowi przynosi.

Szukanie soli kopalney nad Nidą w Szczerbakowie trwa dotąd, świder zapuszczony został do głębokości 168 sążni Reńskich, i gdy już dalej nic można było zapuszczać się, zaczęto robić szyb, który już przeszło 120 sążni Reńskich iest głęboki; gdy doydzie do 165 sążni, znowu świder będzie zapuszczony dla otrzymania ostatecznego wypadku.

Nakoniec założenie szkoły Górniczey w Kielcach, która idąc w pomoc Urzędnikom w Dozorstwach przy wyuczaniu prostych gornikow i hutników, iakich już Górnictwo Rządowe przeszło 4000 powiększey części Polaków, zatrudnia, kształci młodych rodaków i Officyialistów zdatnych do posad gorniczych.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Z Paryża d. 20 Czerwca.

Onegday przed Mszą S. Jenerał Zastrow, nadzwyczayny Poseł N. Króla Pruskiego, i P. Jerzy Nayler ieden z pełnomocników N. Krola Angielskiego do zawdziania na Monarchę naszego znakow

orderu podwiązkowego, pożegnali Króla na osobnych posłuchaniach.

W Wieczór d. 17 b. m. w którym Król zaszczycił obecnością swoią teatr Odeon, grana była sztuka Freischütz.

D. 18 był u Krola wielki wieczór. W 5 salach znaydowało się 43 stolików do grów. Krol grał z Krolem Wirtembergskim, Xiężną Rohan i Nuncyuszem Papieskim.

Na koronacyi w Reims znaydowało się 31 Arcybiskupow i Biskupów.

Minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie, iż bez wyzszego pozwolenia żaden gabinet do czytania niemoże bydź otworzony.

Z Krolewskiey owczarni w Rambouillet sprzedano d. 13 b. m. wiele owiec i welny. Zebrano 71,000 Fr. która summa wynosi o trzecią część więcey od zebraney w roku zeszłym, a o polowę w r. 1823. Fabrykant Niderlandski płacił cetnar welny po Złpol: 420. Owce sprzedano sztuka przeszło po 600 a barany od 1020 do 3600 Fr.

Hr. Pauli-Chagny wydał tu bohaterskie poema w 24 pleśniach pod tytu: Napoleoniadę.

Podług Dziennika Goniec Francuzki w Bordeaux pociągnionych wkrotce zostanie dwoch urzędników policyi pod sąd, ktory naprzod namawiali ludzi do kradzieży, a potem ich iako złodziei łapali.

Na iednem z przedmieść Tuluzy karownik, 40 lat maiący, obwiesił się na rzemieniu z zgryzoty, że roszczka wskazuiąca skarby, nigdy iego życzeniu i polepszeniu losu nieodpowiedziała.

Jeden z tuteyszych domów bankierskich odebrał z Tryjestu list pod d. 7 b. m. zawieraiący następuiącą wiadomość: "Z Korfu odebraliśmy doniesienie niezawodne: że flotta Grecka pod Admirałem Miaulis w nocy z d. 18 na 19 Maia Egipską w porcie Nawarin zniszczyła, i że woysko Greckie lądowe Egipskie pod Nawarin zupełnie pobiło i twierdzę tę od oblężęnia oswobodziło."

Z Madrytu d. 9 Czerwca.

Dwor zabawi do 8 przyszłego miesiąca w Araniuez i nie będzie roku tego używał wod Sacedońskich. W Araniuez zachodzi wielka obawa o młodego Xcia, syna Infanta Karola. Utracił iuz iedno oko i całą twarz utracić może, a nayznakomitsi lekarze podać niemogą przyczyny iego choroby. Z wałęsaiących się około Araniuez rabusiów złapano 20, a z dawniey złapanych 8 wczoray stracono.

Twierdzą tu, że policyia w Algesiras odebrała ostrzeżenie względem powtórnego odwiedzenia zbiegłych do Tangeru Hiszpanow, których usiłowania krążący w cieśninie Gibraltarskiey Kolumbiyscy korsarze tą razą wspierać będą. Przed Kadyxem krąży ich teraz 12 i żadnego okrętu bez przetrząsania nie przepuszczą. D. 2 b. m. zabrali 4 woyskowych płynących z Koruny do Madrytu.

Listy z Lizbony wzmiankuią o ogłosić się wkrotce maiącey konstytucyi dla Portugalii.

Ministrowie spraw zagranicznych i morski podali Krolowi przełożenie o nagley potrzebie złożenia z urzędow Ministra woiennego Aimerich i Jenerała kapitana Madryckiego Carbajal. Aze Król nie usłuchał tego przełożenia, zachodzi zatem obawa względem obu tych Ministrow. Przeciw Jenerałowi Cruz wzno-

szą się także nowe chmury. Rada Kastylii prosiła Króla o zniesienie nieustających woyskowych kommissyy; lecz nie sądzą, aby to do skutku przyszło, gdyż broni ich Minister woienny.

W Waladolidzie stracono d. 4 b. m. fałszerza monety. — Herszt rabusiów Perequillo okazuie się teraz z 60 jezdców w gorach Toledo.

Z Włoch d. 14 Czerwca.

Podług doniesień z Medyolanu NN. Cesarstwo Austryiaccy powrocili d. 11 b. m. w wieczór z swey podróży do Genui i innych okolic Włoskich, przy radosnych okrzykach mieszkańców do Medyolanu.

N. Król Neapolitański po zmianie w Anglii przepisów względem kwarantanny nakazał, aby wszystkie z Anglii przybywaiące okręty zawiiały do lazaretu Nisida,ładunki swoie wykładały i 14 dniową kwarantannę odbywały. Dla bawełny iest dłuższa kwarantanna, niżeli dla towarów rękodzielnych. Cukier zaś, towary żelazne, metalowe i inne niepodlegaiące zarazie mogą prosto do Neapolu zawitać.

D. 23 z. m. w Turynie ochrzczony uroczyście został 18letni afrykanin z Sennar w Nubii, nazwiskiem Bekik. Dostał się dzieckiem do Alexandryi w Egipcie i przez Konsula jeneralnego Drovetti do Piemontu przesłany został.

W Wenecyi d. 28 Października r. z. Aptekarczyk został w trzech mieyscach w lewą rękę od wściekłey kotki, ktora we dwa dni potem zdechła, ukąszony; naypierwey wymył wszystkie trzy rany i krew z nich wycisnął, potem po 24 godzinach dwie z nich wypalił. Lekarz którego się w kilka dni zaradził, odesłał go do Doktora Rossi w Turynie. Ten domyślaiąc się, że w ranach pozostał się iad, przepisał mieyscowemu lekarzowi sposób leczenia młodzieńca. D. 19 Listopada zostały rany na nowo wypalone, i chory musiał co rano pić winny ocet, a potem po dwie szklanki soku iałowcowego. Lekarz oglądał często oba pod ięzykiem gruczołki. Do Grudnia były te gruczołki w zupełnym stanie zdrowia i młodzieniec był zdrowy i wesoły. Lecz wkrótce zaczął bydź smutny, szukał osobności, płakał, niespokoynie spał i miał okropne marzenia, wstręt do iadła i picia; twarz iego zbladła i oczy się zapaliły. W tymże czasie lekarz znalazł lewy gruczołek zapalony. Nie tracąc atoli czasu przystąpił do wypalenia go rozpalonym drotym. Chory miał przez 8 godzin potężną gorączkę, ktora iednak w trzecim dniu zupełnie ustała. Od tego czasu miał się widocznie lepiey i wkrotce zupełnie wyzdrowiał.

Z Londynu d. 18 Czerwca.

N. Król dał onegday dla wysokiey swey rodziny wielką ucztę. Z pomiędzy zaproszonych obcych osob znaydowali się na niey Hr. Liwerpool (Minister) z żoną, Lord Kanclerz, Xżę Wellington z żoną, Kanclerz Skarbowy, P. Canning z żoną, Margr. Hesting (Gubernator Malty) z żoną, Hr. Münster (Minister Hanowerski) z żoną, tudzież wszystkie Niemieckie do rodziny Królewskiey należące członki, iako to: Xiężne Kambridgi i Kentu, Xżęta Koburgski, Brunświccy panuiący i Wilhelm, iako też Xżę Wiktor Shaumburg-Waldeburg. Przed obiadem Xiężniczka Kentu i dzieci Xcia Kambridgi zaprowadzone zostały przez swe

gubernantki do J. K. Mci, który iako wóy uściskał ie i całemu zgromadzeniu przedstawił.

Założenie pierwszego kamienia na nowy most w Londynie na Tamizie zrządziło onegday w całem mieście ruch. Przeiazd Lorda Prezydenta Londynu, w towarzystwie Xcia Jorku, mowcy niższey izby, wielu Parow, &c. do mieysca nowego mostu był wspaniały i mimo natłoku ludzi odbył się spokoynie bez straży woyskowey. Budowa tego mostu nastąpi podług planu P. Rennie, syna sławnego budownika mostu Waterloo zwanego i tamy. Mieć tylko będzie 5 łukow i zdobić go będzie prostość budowy.

Irlandyia nie liczy milliiona protestantów, i dla tak małey ludności utrzymywanych bydź musi 22 Biskupow, 28 Dziekanów, 108 Dygnitarzow, 178 Plebanow i 515 poniższych duchownych, ktorzy maią rocznego dochodu 2½ mill. Fs. 531 duchownych trawią swoie dochody za Irlandyią.

Gdy Xżę Leopold w przeszłym tygodniu z Claremont do Londynu iechał, oderznięto mu mimo siedzących za powozem dwoch służących tłumak, co nastąpiło zapewne w przeieżdzie przez Wimbledon, gdzie wiele włoczy się cyganow.

Kradzież koni tak dalece zwiększyła się w Anglii, iż musiano przeciw temu przestępstwu całey surowości praw użyć. Pomiędzy złoczyńcami, którzy w przyszły poniedziałek straconemi zostaną znayduie się także 3 złodziei koni.

Papiery względem waśni z Birmanami, których złozenia Parlament żądał, wydrukowane i rozdane teraz zostały. Zapełniaią one około 150 stronnic in folio; zaczenaią się od r. 1812, a kończą się pismem pod d. 10 Września 1824.

Liczba Anglików, którzy na przełożenie Konsula jeneralnego Angielskiego w Buenos-Ayres otrzymali pozwolenie do opuszczenia Paragwaiu, gdzie od 4 do 14 lat zatrzymanemi byli, wynosi 12.

Z Bruxelli d. 18 Czerwca.

Rocznica zwycięztwa pod Waterloo obchodzona tu była wczoray i dziś dzwonieniem we wszystkie dzwony i uroczystem nabożeństwem po wszystkich kościołach.

Do Mexyku przesłana ztąd będzie prassa do drukowania na kamieniu.

Przybyli tu Xżę Max: Wrede, Xżę dziedziczny Solms-Braunfels i Xżę Löwenstein.

Przysposobiono 15cie wielkich parowych machin dla wyciągnienia wody z zalanych ieszcze okolic w północnych Niderlandach. Na polach Purmer stoi ieszcze woda do 10 stóp wysoko.

Ubodzy Waldenesowie w Piemoncie przysłali na wsparcie zniszczonych naszych ziomków przez powódź 4000 Fr.

Między Hagą i Scheweningen założony bydź ma nowy kanał.

Do Batawii nadeszły listy pod d. 19 Stycznia z Singapore z doniesieniem, że całe 60tysiączne woysko Króla Birmanów woysko Angielskie pobiło i rozproszyło. Birmanowie utracili 5000 ludzi w zabitych, 240 dział i wszystkie tabory; Anglicy zaś mieli tylko 2 oficerów 114 żołnierzy zabitych lub ranionych.

Z Münster d. 16 Czerwca.

Wczoray nastąpił tu przez Kapitułę za zezwolenia N. Króla obior nowego tuteyszego Biskupa, który padł na X. Kaspra Max. Barona Droste na Vischering, dotychczasowego Dziekana katedralnego i Sufragana dyiecezyi tuteyszey.

Z Gibraltaru d. 28 Maia.

Kolumbiyska siła morska, która się różnemi czasy przed naszem portem pokazała, składa się z iednego bryga, kilkunastu galer i znaczney liczby korsarskich okrętow. Okręty te krążą od przylądku S. Wincentego aż do Barcelony i prawie cały ten brzeg zamykaią. Onegday galera Kolumbiyska goniła strażniczy podbrzeżni Hiszpański okręt aż pod działa Algesiras, i stoiące tam małe woienne Hiszpańskie okręty nie odważyły się iey oprzeć. Związek między Algesiras i Ceutą iest zupełnie przerwany.

Obecny tu Hiszpański wychodzień rozgłasza, iż otrzymał z Madrytu taryffę opłaty za oczyszczenie się z politycznego postępowania: I tak Jenerał porucznik płaci 200 pistolów; Marszałek polny 160, Brygadier 150, Pułkownik 100; Podpułkownik 75 pistolów i t. d.

Z Hydry d. 30 Kwietnia.

Tymczasowy rząd Grecki wydał następuiącą uchwałę: "Zważywszy, że Adamantinos Koray przez wydawanie Greckich autorów ważną młodzieży uczynił przysługę; że dalsze ich wydawanie w teraźnieyszych okolicznościach bardzo iest potrzebnem; że rząd od założenia szkół w niepodległey Grecyi potrzebuie znaczney liczby exemplarzy dzieł Koraja, dla rozdania ich pomiędzy uczącą się młodzież, Władza wykonawcza stanowi co następuie: 500 talarow ma bydź corocznie ze skarbu publicznego użytych na zakupowanie dzieł Koraja.„ — (Szanowny starzec Koraj urodził się d. 27 Kwietnia 1748 w Smirnie i przeszło 30 lat bawił w Paryżu.)

Od granic Tureckich d. 9 Czerwca.

Notis Bozzaris z 8000 Sulitów sprzykrzywszy sobie nadaremne oczekiwanie nieprzyiaciela w Karwassara, postąpił aż do Madamista, i znalazł w tey wsi znaczny zapas potrzeb, które 2000 Turków za zbliżeniem się Suliotów opuściło.

Trzeci oddział floty Greckiey z 28 żaglów złożony, popłynął pod brzegi Albanii, dla przerwania czynionych tam na rzecz Porty uzbraiań; środek ten, którego rząd Grecki dla braku pieniędzy w roku zaszłym nie mógł uskutecznić, wpływać wiele będzie na los Epiru.

Woyska Greckie, których obecność z powodu wylądowania Egipcyian w Morei potrzebną była, odebrały rozkaz zmocnienia wyprawy przeciw Tessalii. Utworzone będą dwa obozy, każdy po 5000 ludzi, ieden w Magnesia, drugi w Agrafa; przez ten sposób ściągnioną zostanie uwaga nieprzyiaciela na Laryssę, a wolne prowincyie Greckie nie będą więcey przez Turków napadane, gdyż cała woyna przeniesie się do Tessalii.

Angielski Konsul Jeneralny Meyer, który w Arta odwiedził Seraskier Reschida Baszę, źle od niego przyięty został, i wyrzucał mu iż rząd Angielski działa niemal iako sprzymierzeniec Greków.

DODATEK
DO № 54.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 LIPCA 1825 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

W skutek postanowienia Wysokiey Rady wielkiey Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 Stycznia r. b. do L. 1098 Pro-Rektorowie Liceów Krakowskich, maią zaszczyt uwiadomić Szanowną Publiczność, że popisy roczne Uczniów Liceum S. Anny, począwszy od 18 do 20, a S. Barbary od 20 do 23 Miesiąca Lipca 1825, w Amfiteatrze Nowodworskim trwać będą z rana od godziny 8mey do 12stey, a po południu od 3ciey do 7mey, na które zapraszaią Szanowną Publiczność, a zwłaszcza Rodziców, krewnych Opiekunów i Dobroczyńców tychże Uczniów.

Obserwacyie Meteorologiczne
robione w Obserwatorium Krakowskiem w roku 1825 w Miesiącu Czerwcu.

Naywiększa Wys: Barom:	d. 2	27. 9. 11.
Naymnieysza	d. 6	27. 2, 6.
Szrednia z całego miesiąca		27. 7, 10.
Naywiększe Ciepło	d. 29	† 26.0 2.
Naymnieysze	d. 10	† 5,0 8.
Szrednie z całego miesiąca		† 14.0 5
Naywiększa Wilgoć		1000.
Naymnieysza	d. 17	510.
Szrednia z całego miesiąca		860.

Nayczęstszy kierunek Wiatru *Północno-Wschodni.*

Dnia 2. 3. 10. 13. 14. 15. 16. 20. 23. 24. 25. 28. pogoda. 1. 4. 6. 7. 18. 19. 29. pochmurno. 5. 8. 9. 11. 17. 21. 22. 30. deszcz. 12. 27. grzmot błyskawica. 26. mgła.

Xiężyc nayblizey ziemi był d. 22. 23. naydaley d. 9.

Wincenty Karczewski.

Dnia 4 i 5 Lipca 1825 r.

Cena Zboż roznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	10	9	15	9	—
— *Żyta*	6	15	6	—	5	15	5	—
— *Jęczmienia*	5	—	4	15	4	—	—	—
— *Owsa*	5	—	4	24	4	18	4	12
— *Jagieł*	19	—	18	—	17	—	16	—
— *Grochu*	6	—	5	15	5	10	5	—
— **Rzepaku**	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 145 Ciągnieniu dnia 6 Lipca r. b. w przytomnosci osob od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

30. 49. 20. 62. 77.

Przyszłe 146 Ciągnienie dnia 13go Lipca r. 1825 przypada.

UWIADOMIENIE.

dla JJPP. Emigrantów i wierzycieli Emigrantów.

Utworzone w Paryżu Towarzystwo (przy Ulicy Choiseul Nro 8) dla obrony prawney na słuszności opartych interessow, chcąc mieć uczestnikami korzyści swoich wszystkich Emigrantow Francuzkich i ich wierzycieli, ktorzy zamieszkuią za granicą Francyi, przyymować będzie za opłatą portoryi listy i pakiety od wszystkich osob, ktore mogą mieć pretensye iako Emigranci, lub wierzyciele Emigrantów.

Towarzystwo to utworzonem zostało w r. 1821 pod przewodnictwem pierwszych osób Stanu. Rada Towarzystwa składa się z Mecenasów Paryzkich. Wreszcie nie iest to żadne Bióro spekulacyi, lecz grono osob poświęcaiących się obronie ofiar rewolucyi.

Dyrektorem Towarzystwa iest Vice-Hrabia Botherel, ktorego imie tyle kroć zaszczytnie wspominanem było w dziejach woyny Wandeyskiey.

W chwili kiedy prawo ogłoszonem zostało, Towarzystwo poczytuie sobie za obowiązek przypomnieć wszystkim osobom, maiącym prawo do wynadgrodzenia, a za granicą zamieszkuiącym, iż ich interessem iest, aby szły za przykładem Emigrantów i ich wierzycieli we Francyi zostaiących, i przystępowały do Towarzystwa, ktore przed czterema laty utworzonem zostało na obronę ich praw; unikaiąc sideł, ktorych nań liczni spekulanci zastawić niezaniedbaią.

Chcący używać korzyści, iakie Towarzystwo podaie, dosyć iest, ażeby Emigrant lub wierzyciel Emigranta nadesłał franco do Towarzystwa:

1. Dowod, iż iest Emigrantem lub Sukcessorem Emigranta Francuzkiego, Dowód takowy usskuteczniony bydź ma przez deklaracyją trzech świadkow, zrobioną w przytomności Władzy Mieyscowey.

AVIS

aux Emigrés Français et aux Creanciers-d'Emigrés.

L'association pour la défense legale des interetes Legitimes etablie á Paris, Rue de Choiseul No. 8 voulant faire participer aux avantages de Son institution les Emigres français et les Creanciers d'Emigres, qui resident hors de France recevra franc de port et non autrement, les lettres et les paquets de toutes les Personnes, qui peuvent avoir des reclamations a faire, comme Emigré, ou Creancier d'Emigre. Cette association fut, forme en 1821 sous les auspices des premier hommes de l'etat. Le conseil de l'association est composé des grands Avocats des Paris. Enfin ce n'est point un bureau d'affaires, c'est une reunion d'hommes voués á la defense des victimes de la revolution.

L'association a pour Directeur Mr. le Vicomte de Botherel, dont le nom a èté si honorablement, cité dans l'histoire de la guerre de la Vandée.

Au moment, ou la loi vient d'etre publiee, l'association se fait un devoir de rappeller aux personnes, qui ont droit a l'indemnite, et qui se trouvent hors de France, que leur interet bien entendu veut qu'elles suivent l'exemple des Emigres et des creanciers d'Emigrés qui habitent la France, en se reunissant a l'association qui a eté formee il y a quatre ans pour la défense de leurs droits; et qu'elles evitent de tomber dans les pieges, qui ne manqueront pas de leur etre tendus par beaucoup de Speculateurs.

Pour jouir des avantages qu'offre l'association, il suffit que l'Emigre ou le creancier d'Emigre lui fasse parvenir franc de port.

1. *la preuve qu'il est Emigré ou heritier d'Emigre francais. Cette preuve s'etablit par la déclarations de trois temoins, faite devant l'autorité locale.*

2. Plenipotencyią potrzebną do reklamowania w imieniu iego wynadgrodzenia do którego ma prawo, zwymienieniem Dóbr sprzedanych, lub przynaymniey ich położenia.

3. Dokumenta iakie posiada, iako to: mętrykę chrztu, szlubu i zeyścia, ieżeli reklamuiący iest Sukcessorem Emigranta. Wrazie zaś niemożności złożenia tychże, wypada przesłać wiadomości dokładne, azeby Towarzystwo mogło polecić wyszukanie przez swoich Agentów, których ma we wszystkich kantonach Francyi, dowodów potrzebnych do popierania praw reklamuiącego.

Dla odebrania wierzytelności, potrzeba azeby Emigrant lub wierzyciel Emigranta wylegitymował się oryginalnym dowodem.

Wszystkie Dokumenta muszą bydź legalizowane przez Władzę kraiową, i przez Ministra lub Konsula Francuzkiego nayblizszego mieysca.

Odbieraiąc codziennie wiele bardzo pism od JJPP. Emigrantow, zasięgaiących naszey rady względem osob, ktoreymiby mogły powierzyć w Paryżu swoie interessa, a będąc w niemożności odpowiedania na wszystkie, sądziemy uczynić zarazem krok sprawiedliwy i oddać przysługę nieszczęśliwym ofiarom rewolucyi, przypominaiąc im, iż żadna instytucyia nie iest więcey godną ich szacunku i zaufania, nad Towarzystwo truduiące się prawną obroną na słuszności opartych interessow pod kierunkiem Vice-Hrabiego Botherel, założone od r. 1821 a teraz aktualnie ustanowione przy Ulicy Choiseul Nro 8 ktorego to Towarzystwa cel skład osob i bezinteressownosć, słowem wszystko zaleca go JJPP. Emigrantom.

Następuią podpisy Deputowanych.

Hr. de Montbron z Dep: de la Haute Vienne.
Leroux du Chatelet — Pas de Calais.
Clausel de Coussergues de l' Aveyron.
Le chevalier Dumarche de l'Ain.
General de la Frugiaye du Finistere.
Crignon d' Anzoüer — du Loiret.
Hr. de Latour-Dupin — de Seine et Marne.
Chabon de Solilhac — de la Haute Loire.
Renaud — du Morbihan.
Ducasse de Horgues — des hautes Pyrénées
Paul de Chateaudouble du Var.

2. *la procuration nécessaire pour reclamer en son nom l' indemnite à la quelle il a droit, en ayant soin de désigner les biens vendus, ou au moins leur situation.*

3. *les pièces qui seront en sa possession, telles qu'actes de naissance, de mariages, de décès si le reclamant est un heritier d'Emigré. En in quant il ne possedera pas ces actes, il faut a envoyer des renseignemens assez positifs, pourque l'association puisse faire rechercher par les agens, qu'elle a dans tous les cantons de la France, les pièces qui seront necessaires pour etablir les droits du reclamant*

Pour le recouvrement d'une creance il faut que les Emigrés ou le creancier d'Emigrés se legitiment par le titre original.

Toutes les pièces doivent être legalisées par l'autorité du pays, et par le Ministre ou le Consul français le plus voisin.

Recevant chaque jour une infinité de lettres de M. M les Emigrés qui nous demandent des conseils sur les personnes, qu'ils doivent à Paris charger de leurs interets, et etant dans l'impossibilitè de repondre a toutes ces lettres, nous croyons à la fois remplir une acte de justice et rendre service aux malhereuses victimes de la revolution, en leur rappellant qu'aucun ètablissement n'est plus digne de leur estime et de leur confiance que l'Association pour la défense legale des interets legitimes dirigée par Mr le Vicomte de Botherel, fondée depuis 1821, et actuellement etablie rue de Choiseul Nro 8, ses antecèdens, sa composition, son desinteressemens, tout la recommande à M. M. les Emigres.

Signé le Cte de Montbron Dep: de la Haute-Vien:
Leroux du Chatelet, — du Pas-de-Calais,
Clausel de Coussergues — de l'Aveyron,
Le Chevalier Dumarche — de l'Ain.
L Gen: de la Frugiaye — du Finisterre.
Crignon d'Auzouer — du Loiret.
Le Cte. de Latour-Dupin — de Seine et Marne.
Chabon de Solilhac — de la haute Loire,
Renaud — du Morbihan.
Ducasse de Horgues — des Hautes Pyrénées
Paul de Chateaudouble — du Var,
Creuze — de la Vienne.
Lardemelle — de la Moselle.

Creuzé	— de la Vienne.
Lardemelle	— de la Moselle.
Mar: de la Laurencie	— de la Charente.
Hr: de Montbrian	— de l'Ain.
Delonguere	— du Loiret.
Vice Hr. de Montbrun	du Pas de Calais.
de Chievres	de la Charente inferieure
Hr. Maubert de Sesmaisons	— de la Loire inferieure
Serpillon	— de Saone et Loire.
Hr. de Vallon	— de la Corr ze.
Mar: de Pracomtal	— del Nievre.
Baron B cot de Romans	de Jndre et Loire.
Le chevalier Legonidre	de l'Orne.
V e - Hr. Dutertre	— du Pas de Calais.
Fournas	— de la Loire.
Henessy	— de la Charente.

PP. Lütke et Comp. w Wrocławiu, będąc upoważnieni do interessów Towarzystwa powyższego, podeymują się odsyłania o Paryża wszelkich tego rodzaiu reklamacyi.

Le Marquis de la Laurencie	*de la Charente.*
Le Cte de Montbrian	*— de l'Ain.*
Delonguere	*— du Loiret.*
Le Vicomte de Montbrun	*— du Pas de Calais.*
De Chievres	*de la Charente inferieure.*
Le Comte Maubert de Sesmaisons,	*— de la Loire inferiure.*
Serpillon,	*— de Saône et Loire.*
Le Comte de Vallon.	*— de la Corrize.*
Le marquis de Pracomtal	*— de la Niecre.*
Le Baron Bacot de Romans	*d' Indre et Loire.*
Le Chevalieu Legonidre.	*— de l'Orne.*
Le Vicomte Dutertre,	*— du Pas de Calais.*
Fournas	*— de la Loire.*
Hennessy	*— de la Charente.*

Messieurs Lütke et Comp à Breslau, étant autorisès des affaires de l'Association pour a défense legale des interets legitimes etablie a Paris rue de Choiseul Nro. 8, seront prêts a se charger de toutes les réclamations, pour les expedier a Paris.

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,

wydał Wyrok następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych, na Posiedzeniu Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Dnia Siodmego Czerwca we Wtorek. Tysiąc Ośmset Dwudziestego Piątego Roku.

Obecni.
Mąkolski Prezes.
Głuchowski, Assessor Zastępca Sędziego.
Habowski Assessor.
Kuliczkowski Pisarz.

W. Habowski jako Kommissarz Massy upadłey Franciszka Buchelta, przedstawił potrzebę przedłużenia do sprawdzenia Wierzytelności, upływaiącego termin który przez Syndyków Listami oznaczony był, a to z powodu znaydowania się Wierzycieli za granicą, do których wiadomości otwarcie upadłości, w tak krótkim czasie przeciągu doyść niemogło.

TRYBUNAŁ

przychylaiąc się do takowego przedstawienia, w myśl Art: 95 Kod: Handl: Księgi III. Termin do weryfikacyi Wierzytelności do dnia piętnastego Lipca Roku bieżącego przedłuża, i Wyrok ten w myśl dalszego Art: 76, tudzież Art: 683 Kod: Post: Sąd: w Gazecie Krakowskiey trzykrotnie umieścić poleca.

(podpisano) *Mąkolski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom, od którychby się tego domagano aby Wyrok ninieyszy wyexekwowali Prokuratorom, aby tego dopilnowali. Kommendantom i Urzędnikom siły Zbroyney, aby w razie potrzeby, gdy o to prawnie wezwanemi będą, pomocy dodali. (podp:) *Mąkolski. Kuliczkowski* Pisarz.

Zgodność niniejszego Głownego Wyciągu z Wyrokiem Oryginalnym świadczę;
Kuliczkowski, Pisarz Tryb: